Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

13. Dies Augusti. Nulli parvus est census, cui magnus est animus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

Visual Library

in hominibus, eſt rara avis in terris. Proverbium[...] fronti nulla fides. Hinc fide, ſed cui, vide. Frons[...] quando pollicetur, quod mens negat: & quod[...] illius tribunali ſtatuitur, in iſtius, ut ita dicam, [...] occulitur. Ut ſis igitur catus, eſto cautus, juxta [...]nitum illius:

Ni ſit nota fides: ignoto non benè fides.

13. DIES AUGUSTI.

Nulli parvus eſt cenſus, cui magnus eſt animu[s].
Leo in appa. Dom.

Libera-litas. I. L*iberalitas*, (teſte Ariſtot[ele] (a) *eſt mediocritas circa pe[cu]nias.* Vocat mediocritatem quod inſtar Virtutum alia[rum] in medio ſit, & velut Iſthmus perangusta; hinc [...] maria duo, geminoſque habeat ſcopulos, à qui[bus] revocat animum Virtus: ne labatur vel in Avar[itiæ] ſordes, vel in nimiam profuſionem, quæ eſt Prodi[ga]litas. Verſatur autem hæc moderatio circa pecu[nias,] quod in earum uſu, beneficentiæ laus omnis occu[pa]tur. Tres porrò, Liberalitatis ſunt actiones: *Acq[ui]re, Conſervare, Largiri.* Ordior à primâ. Liberal[is ca]pit opes, ut dicit Ariſtoteles, unde oportet, de [...] videlicet, rebus largiri, quia id neceſſarium, ne [be]neficentiæ fons exhauriatur, & deſit, unde de[...] benè mereri poſſit. Hinc benè Seneca de ſapien[te] (b *Non amat divitias, ſed mavult: non in anim[um] illas, ſed in domum recipit: nec reſpuit poſſeſſas, ſed [con]tinet, & majorem virtuti ſuæ materiam ſubminiſtr[ari] vult.* Multi fuêre ut ſanctimoniâ, ſic & rerum [...] [...]

[a] *L. 4. Ethic. c. 1.* [b] *De Beat. vit. c. 21.*

ium abundantiâ conſpicui , qui tantùm opes habuerunt *ad largitatis materiam , non ad cupiditatis ſuccendium*: ut loquitur Chryſologus. Cui aſſonat Auguſtinus morum Magiſter : (*a*) *Apud ſapientem virum, in ſervitute ſunt divitiæ, apud ſtultum, in imperio.* Liberales accipiunt pecunias, non ut arcis, velut cibus includant: ſed ut in alios diſpergant, Sic opes congregabat Alexander Papa V. qui ſic in omnes fuit munificus; ut vix quidquam domi habuerit, quod non in pia opera expenderit. Quare per jocum dicere ſolebat: ſe divitem fuiſſe Epiſcopum , pauperem Cardinalem, mendicum Papam. Papè, quis hoc non miratur in Papa?

II. Alter Liberalitatis actus, eſt Conſervare. Debet ea conſervare non ſibi, ſed aliis: nec in diligentiâ ea delabi ſinet. In rerum conſervationem, quantum fas eſt, curam animi ſui indentet: ut laudabili earum uſu, ſibi, ſuiſque provideat, & quàm plurimis gratificetur. Non tamen in minutis rebus tricabitur: nec ob unum , alterumvè nummum malè diſpenſatum, ibit in furias, & omnia ſuſque deque miſcebit: quod eſt proprium avaris, ſed placidum animi ſtatum retinebit. Dein, in quærendis opibus non ardorem adhibebit impotentem : non extorquebit vi & fraude pecunias, quò ditior eſſe poſſit, & habere quod donet: non vicinos fallet: non terminos prædiorum removebit: non ſeret lites injuſtas, nec de corio ludet alieno: quare, ſi Judex fuerit , vel Advocatus, non vendet jura, quorum debet eſſe patronus : ſi mercator, non fraudabit: ſi tutor, non circumſcribet pupillum, quem debet diligere ut pupillam oculi: ſi miles,

[a] *Serm.* 28.

non expilabit domos : ſi caupo , non aquam vi miſcebit : ſi Magiſtratus , non intervertet publ pecunias , & in domum ſuam derivabit : denique Princeps, non urinæ vectigal imponet, ut avara m Veſpaſiani , nec fiſcum aureo , & argenteo ſangu complebit , non aſtu quoque ne quid det , utetur, Antigonus , à quo cùm Cynicus peteret talentu reſpondit , plus eſſe , quàm Cynicum deceret, c repulſus peteret denarium , reſpondit. Minus e quàm quod Regem deceret dare. Turpiſſima eſt lis cavillatio. Invenit enim , quomodo neutrum ret, in talento Cynicum, in denario Regem reſpe cùm poſſet & denarium Cynico dare , & talentu tanquàm Rex.

III. Tertius actus , eſt Largitio , quæ maximè propria Liberalitatis. Illi igitur, quibus nullæ pe ris anguſtiæ ſunt , neque animi parci, aç reſtricti p ſimoniâ , ad benè merendum dilatantur , & ſua e tunt affluenter. Præclara eſt laus, quam S. Fulgen Thraſemundo Regi Vandalorum tribuit : (a) *Africano præſides moderando regimini : ut magis deres animi ſpatia dilatare, quam Regni.* Et certè, la gratior , nec fulgentior dextera eſſe poteſt, qu munificentiâ , & largitate, ut cenſet Hildebertus, de Magno Rege loquens (b) *Novit* , inquit , *Reg manum meliùs donativo ſplendere quàm ſceptro.* Ide ſapienter dixit Philo : *Beneficentia , ſicut Luna ,* n *quam pulchrior apparet, quàm cùm plena eſt.* Et Xeno phon ajebat : *Eſſe longe honeſtius , beneficiorum quàm trophæorum multitudinem relinquere.* E Artaxerxes Longimanus dicere ſolebat : *Reg liùs eſſe addere , quàm adimere.* Præſtitit hac v

[a] *L. 1. c. 2.* [b] *Epiſt. 3.*

tute Alexander Magnus, qui cùm daret civitatem cuidam dicendi, non convenire civitatem humili fortunæ ſuæ, reſpondit: *Non quæro, quid oporteat te accipere: ſed quid deceat me dare.* Cuivis autem eſt integrum, eſſe munificum. Nam juxta Teſſeram, cui magnus eſt animus, illi non parvus eſt cenſus; quia modus pietatis non pendet à menſura rei familiaris. Licet enim quis habeat multa, alius pauca: non ideò tamen diſcrepat fructus operum, ubi non deeſt affectus operantium. Denique, dos propria eſt liberalium; [a] *In donando valdè excellere,* ait Ariſtoteles, exuberare, & quodammodò fluviorum inſtar, munificentiæ amore, & ſtudio, extra ripas vetut diffluere: exiſtimare ſe debere, quod ſpontè tribuit: nihilque ſe præſtitiſſe, niſi in beneficiis ſuis creverit: munera oblata ſpernere, accepta effundere. Tametſi fatear verum eſſe illud Poetæ:

Qui ſpernat munus? non eſt è millibus unus,

14. DIES AUGUSTI.

Homo, Deum tanti debet habere, quanti eſt habendus; tanti verò habendus eſt, quantus eſt. *Guigo in medit. c. 9.*

Religio. I. INter virtutes morales, primas occupat, quæ dignate eſt prima, Religio. Itaque ducerem mihi Religioni; ſi cùm tanta ſit, præterirem virtutem Religionis. Dari naturalem Religionis virtutem, cùm ſit conſpirans omnium gentium conſenſus, eſt extra omnem dubitationis aleam. Religio, quâ de hic agimus, tota occupatur circà cultum Deo debitum.

[a] *l. 4. Ethic.*